

ENERGETIKA V EU

▮ **energetická politika Evropské unie**

EVROPSKÁ KOMISE CHCE SNÍŽENÍ EMISÍ CO₂ O 30 %
NOVÝ ZPŮSOB AUKCIONOVÁNÍ EMISNÍCH POVOLENEK

▮ **energetika v Evropě a ve světě**

FINSKO CHCE POSTAVIT DVA NOVÉ JADERNÉ REAKTORY
AMERICKÁ VLÁDA ODSOUHLASILA STAVBU VĚTRNÉHO PARKU V MOŘI

▮ **právní předpisy Evropské unie, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU**

KOMISE POSLALA KVŮLI EURATOMU ŘECKO PŘED EVROPSKÝ SOUD

▮ **evropské zajímavosti a zprávy**

ESTONSKO VSTOUPÍ PŘÍŠTÍ ROK DO EUROZÓNY

měsíční bulletin Skupiny ČEZ

5/2010

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

v květnovém vydání našeho měsíčníku jsme pro Vás s potěšením opět připravili spektrum zpráv ze světa energetiky, ale i ze soudku zcela jiných odvětví. V rubrice Energetická politika Evropské unie se dočtete, jak dopadlo hlasování o průmyslových emisích v Evropském parlamentu, o požadavcích na snížení CO₂, o novém způsobu aukcionování emisních povolenek nebo jaká je vize do budoucna o solární energii. V další rubrice, která je nazvaná Energetika v Evropě a ve světě, Vás informujeme o nápadu ruského premiéra Vladimira Putina, který chce spojit Gazprom s ukrajinským Naftogazem, o plánu Finska postavit dva nové jaderné reaktory a o dalších

světových novinkách. Rubrika Právní předpisy Evropské unie, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí Evropské unie Vám přináší nová ustanovení ohledně stanoviska k označování energetických vlastností výrobků, ohledně energetické účinnosti budov a další informace o populárních elektromobilech. Na nejčastěji kladené otázky týkající se právě elektromobilů odpovídáme také v rubrice FAQ. V rubrice O čem se mluví Vám aktuálně přinášíme závěry z plenárního zasedání Evropského jaderného fóra, které se uskutečnilo ve dnech 25. a 26. května, tentokrát v Bratislavě.

S přáním příjemného čtení

Zuzana Krejčířiková

OBSAH

☐ energetická politika Evropské unie

PRŮMYSLOVÉ EMISE V EVROPSKÉM PARLAMENTU | EVROPSKÁ KOMISE CHCE SNÍŽENÍ EMISÍ CO₂ O 30 % | JACQUES DELORS: EVROPSKÉ ENERGETICKÉ SPOLEČENSTVÍ JE NEZBYTNOSTÍ | KOMISE PŘIPRAVUJE ROZŠÍŘENÍ KONCEPCE ENERGETICKÉ POLITIKY EU | NOVÝ ZPŮSOB AUKCIONOVÁNÍ EMISNÍCH POVOLENEK | SOLÁRNÍ ENERGIE ZAJIŠŤUJE 25 % CELOSVĚTOVÉ PRODUKCE ELEKTŘINY!

☐ energetika v Evropě a ve světě

PUTIN CHCE SPOJIT GAZPROM S UKRAJINSKÝM NAFTOGAZEM | FINSKO CHCE POSTAVIT DVA NOVÉ JADERNÉ REAKTORY | BOLIVIE POKRAČUJE V ROZŠÍŘOVÁNÍ STÁTNÍHO VLASTNICTVÍ ENERGETIKY | AMERICKÁ VLÁDA ODSOUHLASILA STAVBU VĚTRNÉHO PARKU V MOŘI

☐ faq

ELEKTROMOBILY V EU

☐ právní předpisy Evropské unie, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU

KOMISE POSLALA KVŮLI EURATOMU ŘECKO PŘED EVROPSKÝ SUD | EVROPSKÁ RADA PŘIJALA STANOVISKO K OZNAČOVÁNÍ ENERGETICKÝCH VLASTNOSTÍ VÝROBKŮ | ENERGETICKÝ VÝBOR EVROPSKÉHO PARLAMENTU SCHVÁLIL SMĚRNICI O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI BUDOV | EVROPSKÝ PARLAMENT HLASOVAL O ELEKTROMOBILECH

☐ evropské zajímavosti a zprávy

EUROPOSLANCI CHTĚJÍ REFORMU VOLEB DO EP | ESTONSKO VSTOUPÍ PŘÍŠTÍ ROK DO EUROZÓNY | ALBERTO POTOTSCHNIG: NOVÝ ŘEDITEL AGENTURY ACER | NOVÁ PRAVIDLA PRO TRANSPLANTACI ORGÁNŮ | NOVÁ STRATEGIE PRO VNITŘNÍ TRH

☐ kalendář událostí v oblasti energetiky

☐ o čem se mluví

EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM POPÁTÉ

ČEZ, a.s. Evropská agenda, Duhová 2/1444, Praha, 140 53 | eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková | manažerka pro evropskou agendu | +420 211 042 509 | zuzana.krejcirikova@cez.cz

Jiří Horák | +420 211 042 510 | jiri.horak03@cez.cz

Lucie Horová | +420 211 042 704 | lucie.horova@cez.cz

Veronika Stejskalová | +420 211 042 445 | veronika.stejskalova@cez.cz

Václav Lebeda | +420 211 042 580 | vaclav.lebeda@cez.cz

PRŮMYSLOVÉ EMISE V EVROPSKÉM PARLAMENTU

Výbor pro životní prostředí Evropského parlamentu (ENVI) při svém hlasování o revizi směrnice o průmyslových emisích (IPPC směrnice) učinil důležitý krok k dohodě s členskými státy.

IPPC směrnice od roku 2016 výrazně zpřísní emisní limity pro oxidy

síry, dusíku a prachu, ale povede také k větší míře závaznosti při využívání nejlepších dostupných technik u spalovacích zařízení. ENVI výbor v kompromisním balíčku, který podpořili zástupci všech parlamentních frakcí, principiálně vyjádřil svůj souhlas s přechodnými obdobími pro aplikaci nových emisních limitů pro stávající zařízení. Oproti návrhu členských států však europoslanci navrhuji kratší období, jak pro využití

tzv. přechodného národního plánu (umožňujícího lineárně snižovat stropy emisí jednotlivých zařízení), tak pro tzv. časově omezenou derogaci – místo prosince 2020, respektive prosince 2023 tak členové ENVI výboru navrhuji červen 2019, respektive prosinec 2020 (a zároveň snížení rozsahu derogace z 20.000 operačních hodin na 12.500). O směrnici nyní budou jednat zástupci Evropského parlamentu s členskými státy, plénum europarlamentu bude o kompromisním textu hlasovat počátkem července.

Více viz: [↗](#)

EVROPSKÁ KOMISE CHCE SNÍŽENÍ EMISÍ CO₂ O 30 %

Počátkem května vydala Evropská komise Sdělení, ve kterém analyzuje možnosti zpřísnění závazku z klimaticko-energetického balíčku na snížení emisí CO₂.

V tomto balíčku, který byl schválen v prosinci 2008, se členské státy zavázaly ke snížení emisí do roku 2020 o 20 % oproti hodnotám z roku 1990. Zároveň však během

vyjednávání o nástupní smlouvě, která by nahradila Kjótský protokol po roce 2012, prosazovala Evropská unie navýšení svého závazku na 30 %, pokud dojde k mezinárodnímu kompromisu a i ostatní země přijmou své závazky. K této dohodě zatím nedošlo vzhledem k neúspěšným jednáním loni v Kodani. V březnu 2010 oznámila Evropská komise záměr vypracovat analýzu, která zhodnotí, co by to pro Evropu znamenalo přistoupit k závazku snížení CO₂ o 30 % namísto původních 20 %. Podle této právě publikované studie se díky ekonomické krizi snížily náklady na dosažení stávajícího závazku téměř o třetinu. To podle Komise umožňuje přistoupit k přísnějším cílům. Původní odhady z roku 2008 mluvily o ročních nákladech na dosažení těchto cílů ve výši 70 mld. Eur, zatímco současné odhady hovoří již pouze o 48 mld. Eur. Evropská komise proto vyzývá členské státy, aby podpořily ambicióznější plán snížení emisí o 30 %. Dle studie by vícenáklady na tento plán mohly činit 33 mld. Eur, což by za současných podmínek znamenalo 81 mld. Eur ročně – čili o 11 mld. Eur více, než byl původní záměr pro nižší cíl.

JACQUES DELORS: EVROPSKÉ ENERGETICKÉ SPOLEČENSTVÍ JE NEZBYTNOSTÍ

Bývalý předseda Evropské Komise z let 1985 až 1994 Jacques Delors představil počátkem května v Evropském Parlamentu koncept evropského energetického společenství, vycházející z již publikované studie jím založeného think-tanku Notre Europe.

Francouzský ekonom v ní spolu s řadou právníků a akademiků kritizuje nedostatek politické vůle při řešení současných problémů v energetice. Dle Delorsova vyjádření je dnes více než kdy dříve potřeba jasně definovaného projektu pro další vývoj spolupráce v energetice, přičemž Lisabonská smlouva je nedostateč-

ná. Proto rovněž současně uvádí tři možnosti, jakým způsobem lze vytvoření energetického společenství dosáhnout. Kromě přijetí nové evropské smlouvy je zvažováno dosažení společenství prostřednictvím společných aktivit anebo posílenou spoluprací, která by sdružovala dohromady státy s podobnými konkrétními cíli, k nimž by se postupně přidávali další členové. Poslední ze jmenovaných možností by tak představovala ekvivalent eurozóny nebo Schengenského prostoru. Návrh prezentovaný J. Delorsem zahrnuje i konkrétní opatření, sahající od evropského energetického fondu až k speciálním vyjednávacím skupinám, které budou mít mnohem větší váhu v rámci vyjednávacího procesu s dodavateli uhlovodíkových komodit. Prezentace J. Delorse byla přijata komisařem pro energetiku Güntherem Oettingerem poněkud vlažně – komisař upozornil na skutečnost, že Lisabonská smlouva dostatečně upravuje spolupráci a tvorbu legislativy v energetice. Komisař je však připraven přihlédnout k podobnému projektu v případě, že se Lisabonská smlouva prokáže jako nedostatečná.

Více viz: [↗](#)

KOMISE PŘIPRAVUJE ROZŠÍŘENÍ KONCEPCE ENERGETICKÉ POLITIKY EU

V partituře strategických energetických koncepcí představuje Evropská Komise bezesporu první hlas. Má pro to nejenom řadu předpokladů, ale navíc i vhodné prostředky.

V krátkodobém výhledu to jsou zpravidla čtyřleté akční plány – ten nejnovější na období 2010–2014 bude vycházet z Akčního plánu pro energetickou bezpečnost a solidaritu a Komise jej představí v druhé části belgického předsednictví. Dlouhodobý horizont Komise je pak založen na cestovní mapě pro nízkouhlíkovou energetiku do roku 2050, která byla poprvé avizována v rámci druhého strategického energetického přezkumu a spočívá pak i na nedávno představené strategii Evropa 2020.

Výše uvedené pohledy je však vhodné doplnit i o střednědobou koncepci a právě o to se Komise snaží prostřednictvím v květnu zveřejněné veřejné konzultace k dokumentu Energetická politika EU 2011–2020. Tato iniciativa představuje další z kro-

ků na cestě k vytvoření silné a konzistentní energetické politiky, která dnes stále trpí řadou neduhů. Mezi ně patří nedostatečná implementace energetické legislativy, nedostatečné infrastrukturní propojení členských států, neúplné využití potenciálu úspor energií, ale i slabá koordinace zahraniční energetické politiky a nedostatečná politická záštita nad inovacemi a podporou vědy a výzkumu. Dokument obecně představuje strategii pro zlepšení současného stavu, ta navíc musí reagovat na výzvy v podobě demografického růstu a nárůstu příjmů, generujících vyšší poptávku po energiích v ostatních regionech světové ekonomiky. Strategie spočívá na několika důležitých prvcích – především na úplné implementaci současné legislativy, úzké provázanosti s dlouhodobou strategií EU pro snižování emisí, posílení a rozvoj infrastruktury, ale rovněž pro nízkouhlíkovou energetiku a rozvoj inovací a silnější podporu vědy a výzkumu. Závěrem je nutné podotknout, že Komise předpokládá představení nového finančního nástroje, který by měl nahradit stávající (a nedostatečný) nástroj TEN-E.

Více viz: [↗](#)

NOVÝ ZPŮSOB AUKCIONOVÁNÍ EMISNÍCH POVOLENEK

Evropská komise představila v rámci návrhu nařízení o dražení povolenek svoji představu o tom, jak by mělo vypadat obchodování s emisními povolenkami po roce 2012.

Ty si budou muset v rámci třetího období evropského systému obchodování (EU ETS) kupovat velcí emitenti skleníkových plynů. Emitenti tak jsou na jednu stranu motivováni k nižším emisím, na druhé straně však systém způsobuje přesun podstatné části nákladů za povolenky na konečné spotřebitele. Dopadová studie k tomuto nařízení upřednostňuje vznik jedné centrální platformy pro obchodování z důvodu vyšší likvidity trhu a nižších transakčních a administrativních nákladů. Komise však ustoupila několika státům (Německu, Velké Británii, Španělsku a Polsku) v otázce exkluzivity centrální platformy a návrh nařízení tak přechodně umožňuje paralelní fungování dalších regionálních platform. Nařízení tak předpokládá fungování minimálně jedné aukční platformy nejpozději v roce 2013, od roku 2011 by ale již měla fungovat

platforma provizorní. Dále upravuje formát aukcí, aukční kalendář, dobu produktu i jednotlivých lotů, ale i možnost zrušení aukce při nízké clearingové ceně. Některé velmi důležité údaje však návrh neobsahuje – jedná se především o stanovení množství povolenek, které by mělo být k dispozici pro aukce v letech 2011–2013, ale i o přesné stanovení podmínek pro zrušení aukce a úpravu obchodování s finančními nástroji (futures a forwards). I přesto se však jedná o relativně vyvážený návrh, který by měla Komise v rámci příslušného komitologického postupu

(regulativní postup s kontrolou) přijmout do konce června 2010.

Více viz: [↗](#)

SOLÁRNÍ ENERGIE ZAJIŠŤUJE 25 % CELOSVĚTOVÉ PRODUKCE ELEKTŘINY!

Podobně by mohly vypadat titulky holozpravodajství v roce 2050 pokud se vyplní předpověď Mezinárodní energetické agentury (IEA) z 11. května 2010.

IEA totiž zveřejnila cestovní mapy pro rozvoj solárních technologií,

a to jak fotovoltaických článků, tak koncentračních solárních elektráren. Z nich vyplývá, že fotovoltaické články mohou dosáhnout konkurenceschopnosti s fosilními palivy v roce 2020 na střeších rezidenčních a průmyslových budov, v roce 2030 pak i v měřítku solárních elektráren. Koncentrační elektrárny by pak mohly být konkurenceschopné od roku 2020. Obě technologie mají dle IEA největší potenciál tehdy, když se budou navzájem doplňovat. Zatímco největší přínos fotovoltaiky spočívá v decentralizovaných dodávkách elektřiny, koncentrační zdroje představují obrovský potenciál ve slunečných oblastech, ze kterých se předpokládá velkokapacitní přeprava elektřiny do center její spotřeby. S tím ostatně počítají dva již existující koncepty, a to jak Středozemní solární plán, tak projekt Desertec. Solární energie tak má nejenom ambice stát se významným prvkem energetického mixu v polovině století, ale zároveň se v tomto časovém horizontu může výrazně podílet na snižování emisí skleníkových plynů – dle odhadů IEA to může znamenat úsporu až 60 mld. CO₂ ročně.

Více viz: [↗](#)

PUTIN CHCE SPOJIT GAZPROM S UKRAJINSKÝM NAFTOGAZEM

Ačkoli hlavní náplní jednání ekonomické dimenze rusko-ukrajinského mezivládního výboru, která se konala dne 30. dubna 2010 v Soči, byla možnost integrace obou zemí v jaderné oblasti, přednesl na ní ruský premiér Putin myšlenku spojit ruský plynárenský gigant Gazprom s ukrajinským Naftogazem.

Putin s tímto návrhem přišel v době, kdy se vztahy mezi Ruskem a Ukrajinou po zvolení Viktora Janukovyče prezidentem citelně uvolnily. Podle Dmitrije Peskova, mluvčího premiéra Putina, by se vzhledem k velikosti obou firem nejednalo o úplnou fúzi. Pravděpodobně by se takováto transakce uskutečnila vzájemnou výměnou akcií. Šéf Gazpromu Alexej Miller uvedl, že jeho firma je připravena zvážit výměnu aktiv s Naftogazem v oblastech od průzkumu ložisek po prodej. Tímto krokem by Rusko získalo kontrolu nad plynovody, které směřují z jeho území přes Ukrajinu do Evropy.

Více viz: [↗](#)

FINSKO CHCE POSTAVIT DVA NOVÉ JADERNÉ REAKTORY

Dne 21. dubna 2010 zveřejnila finská vláda plán na výstavbu dvou nových jaderných reaktorů. Plán je součástí finské snahy o splnění unijních klimatických závazků a také o větší energetickou samostatnost.

Zakázku na stavbu reaktorů dostanou společnosti Teollisuuden Voima

a Fennovoima. Podle vyjádření finského ministra průmyslu a obchodu Mauriho Pekkarinena je to historický okamžik otevírající zemi cestu „radikálně bezuhlíkovým směrem“. Plánovaná stavba zajistí Finsku do roku 2020 nezávislost na dovozu elektrické energie. Současné čtyři jaderné reaktory produkují 25 procent elektřiny.

Finsko patří mezi země, které mají k jaderné energii velmi kladný postoj. Největšími odpůrci v zemi je finská strana zelených, která má ovšem ve vládě pouze dvě ministerská křesla. Předseda parlamentního klubu Strany zelených Ville Niinistö prohlásil, že podle něj jsou dva nové reaktory příliš i pro mnohé podporovatele jaderné energie. Podle zelených i pouze jeden nový reaktor

by z Finska učinil největšího světového producenta jaderného odpadu v přepočtu na počet obyvatel. Konečné rozhodnutí by mělo padnout v květnu, kdy bude návrh zákona projednáván v parlamentu.

Více viz: [↗](#)

BOLIVIE POKRAČUJE V ROZŠÍŘOVÁNÍ STÁTNÍHO VLASTNICTVÍ ENERGETIKY

V Bolívii se již tradičně první květen slavuje znárodnováním. V loňském roce byla převzata společnost Air British Petroleum, která v Bolívii distribuovala leteckou naftu.

Na letošní oslavy prvního máje si prezident Morales vybral čtyři energetické podniky, které provozují výrobu a distribuci elektřiny z tepelných a vodních zdrojů. Kapacita elektráren, které jsou nově ovládané Moralesem, dosahuje téměř 830 megawattů, což odpovídá 58 % výkonu země. Dohromady nyní stát kontroluje čtyři pětiny trhu s elektřinou. V nově znárodněných podnicích stát dosud držel poloviční balík akcií, druhou polovinu vlastnila firma Rurelec,

dceřiná společnost francouzské skupiny GDF Suez a divize argentinské společnosti Pan American Energy. Vláda chce jednotlivé vlastnické podíly vykoupit a převést je na státní podnik Empresa Nacional de Electricidad. Od roku 2006, kdy Evo Morales nastoupil do úřadu, znárodnil v zemi těžbu ropy, zemního plynu, lithia a některých dalších nerostných surovin.

Více viz: [↗](#)

AMERICKÁ VLÁDA ODSOUHLASILA STAVBU VĚTRNÉHO PARKU V MOŘI

U proslulého poloostrova Cape Cod postaví Američané „Cape Wind“, svůj první větrný park v moři. Cena celého projektu se zatím odhaduje na jednu miliardu dolarů.

Cape Wind se bude rozkládat na ploše více než 35 km². S výkonem 183 megawattů pokryje tři čtvrtiny spotřeby oblasti Cape Code a přílehlých ostrovů Martha's Vineyard a Nantucket. Projekt se na počátku potýkal s odporem části veřejnosti i některých politiků. Stavěl se proti

němu zesnulý senátor Edward Kennedy a také republikánský senátor státu Massachusetts Scott Brown, který poukazoval na to, že Nantucket je národní památkou, která by měla

být chráněna před industrializací. Ekologové zase upozorňovali na fakt, že větrný park se bude nacházet pouze sedm kilometrů od pobřeží. Podle vyjádření amerického ministra

pro vnitřní záležitosti Kena Salazera je Cape Wind první z mnoha projektů, které chce vláda postupně vybudovat u atlantického pobřeží USA.

Více viz: [↗](#)

ELEKTROMOBILY V EU

Stále častěji se v Evropě i ve světě hovoří o elektrické energii jako o jednom z nejperspektivnějších substitutů klasických pohonných hmot a v této souvislosti o rozvoji automobilů na elektrický pohon – elektromobilů. Téma je velmi živé i v orgánech a institucích Evropské unie.

Co je účelem snah o nahrazení benzínu a nafty elektřinou a klasických spalovacích motorů elektromobily?

Zdokonalování elektromobilů a jejich uvádění na trh při současném posilování potřebné infrastruktury je motivováno kromě snahy o snížení emisí z výfukových plynů zejména (geo) politickými přínosy v rámci strategie snižování závislosti na vnějších zdrojích, zejména ropě. Význam postupné substituce těchto zdrojů spočívá i v jejich potenciální „vyčerpatelnosti“, i když „datum“ něčeho takového jako vyčerpání světových zásob ropy lze jen velmi těžko odhadovat. Důvody jsou ale i ryze ekonomické – nestálost cen ropy a jejich eventuální trvalejší růst spojený s případným přiblížováním „data vyčerpání“ je nepochybně globálním ekonomickým rizikem. A konečně existují důvody

technické – elektřina je jistě univerzálněji použitelným substitutem než např. biopaliva, jejichž podíl na celkové spotřebě pohonných hmot má výrazné limity.

Jakým způsobem se staví k podpoře elektromobilů Evropská unie?

EU vyjádřila vývoji a praktickému nasazení elektromobilů podporu již v řadě dokumentů. V reakci na nejfrekventovanější požadavky výrobců elektromobilů týkající se podpory infrastruktury a zavádění technických standardů ohlásila Evropská komise před několika týdny (sdělení ze dne 28. dubna) novou strategii na podporu elektromobilů. Ta bude podle komisaře pro průmysl Antonia Tajaniho součástí širší kampaně, zahrnující podporu „čistých a energeticky účinných“ vozidel. Tajani prosazuje, aby

směrnice řešící podporu standardů pro dobíjecí zařízení a bezpečnost vozidel byly přijaty ještě v letošním roce tak, aby mohly nabýt účinnosti v roce 2011. Komise však bude podle jeho slov navrhopvat „technologicky neutrální“ mechanismy podpory, aby se nezvýhodňoval pouze určitý typ automobilů nových generací resp. nových pohonných hmot či jednotek. 6. května se k podpoře alternativních pohonů vyjádřil i Evropský parlament rezolucí věnovanou přímo této problematice (blíže viz část 6 tohoto vydání bulletinu).

Co by mělo být ve strategii Evropské komise obsahem příslušné legislativy?

Jako v mnoha podobných případech, jde svým způsobem o strategii „cukru a biče“. Na jedné straně hodlá Komise prosazovat přísnější pravidla

pro emise z motorových vozidel, na druhé straně pak podporovat výzkum a vývoj v oblasti „zelených“ technologií a předložit doporučení ohledně pobídek na poptávkové straně. EK chce rovněž posilovat společnou infrastrukturu a standardy a proto mezi navržené aktivity patří např. požadavky, aby vozidla na alternativní pohon zajišťovala nejméně stejnou úroveň bezpečnosti jako vozidla „klasická“, jakož i podporu standardů zajišťujících možnost uživatelů takovýchto automobilů doplňovat pohonné médium kdekoli v Evropě a také podporu instalace veřejně dostupných míst pro dobíjení či pravidla a pobídky pro ekologicky šetrné nakládání s použitými bateriemi.

Jaké jsou v současné době v Evropě podmínky pro používání elektromobilů a jak je tomu u nás?

Již z důrazu, jaký klade EK na podporu infrastruktury vyplývá, že právě ta je spolu s provozními standardy nejvýznamnější překážkou rychlejšího rozvoje „elektro-automobilismu“. Zatímco některé evropské automobilky chystají masivnější nabídky prodeje elektromobilů na běžném trhu a o možnosti přestavby klasického vozu na elektrický pohon informují i tuzemští výrobci, doposud zaostává budování sítí pro dobíjení pohonných jednotek automobilů.

Některé státy EU ohlašují změnu. Německo vyhlásilo program, jehož výsledkem by měl být 1 milion elektromobilů v provozu k roku 2020; a např. ve Francii se kromě připravované přímé dotace pro kupce elektromobilů rozvíjejí programy na lokální resp. regionální úrovni – např. ve Štrasburku má být vybudována síť 150 stanic pro automobily využívající technologii „plug-in hybrid“. Podle zdrojů z českého ministerstva dopravy se u nás zatím sbírají zkušenosti z ostatních zemí; na systematictější podporu by tak, doufejme, mohlo dojít „až“ na základě mj. právě širší strategie EU.

KOMISE POSLALA KVŮLI EURATOMU ŘECKO PŘED EVROPSKÝ SOUD

Evropská komise dne 5. května rozhodla, že předá Evropskému soudnímu dvoru případ neplnění směrnice o dohledu a kontrole nad jaderným odpadem a vyhořelým jaderným palivem v Řecku.

Členské státy měly povinnost zapracovat dotýčnou směrnici do národní legislativy do 25. prosince 2008. Atény tak neučinily a Evropská komise jim zaslala dvě formální upomínky, nicméně řecká strana nedokázala na tato upozornění adekvátně zareagovat. Nyní se tedy případem bude zabývat soud.

Více viz: [↗](#)

EVROPSKÁ RADA PŘIJALA STANOVISKO K OZNAČOVÁNÍ ENERGETICKÝCH VLASTNOSTÍ VÝROBKŮ

Evropská rada na svém zasedání dne 14. dubna přijala stanovisko k prvnímu čtení směrnice zaměřené na označování výrobků z hlediska spotřeby energie.

Hlavním záměrem přepracované verze je rozšíření Směrnice 92/75/EEC,

omezené na domácí zařízení, a to tak, aby obsáhla rovněž komerční resp. průmyslový sektor a jeho některé výrobky, které přímo nesouvisí s odběrem energií. Označování spotřeby energie bude i nadále vymezeno písmeny A až G, se třemi nově přidanými podkategoriemi a přehledným barevným spektrem od tmavě zelené po červenou. Směrnice o označování výrobků je součástí tzv. Balíčku energetické účinnosti, který předložila Evropská komise v listopadu 2008.

Základ směrnice byl schválen již v listopadu 2009, ale po přijetí Lisabonské smlouvy musel být patřičně přepracován. Dne 28. dubna Směrnicí jednohlasně schválil Výbor Evropského parlamentu pro průmysl, výzkum a energetiku.

Více viz: [↗](#)

ENERGETICKÝ VÝBOR EVROPSKÉHO PARLAMENTU SCHVÁLIL SMĚRNICI O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI BUDOV

Výbor Evropského parlamentu pro průmysl, výzkum a energii dne 28. dubna, kromě výše uvedené směrnice o označování výrobků, jednohlasně schválil návrh směrnice týkající se energetické účinnosti budov.

Podle této směrnice budou muset všechny budovy, které se začnou stavět od konce roku 2020, splňovat vysoké standardy energetické účinnosti. Státní budovy se podle nové směrnice začnou stavět ještě o dva roky dříve. Část nákladů na splnění těchto kritérií bude financována z rozpočtu Evropské unie.

Nařízení se nebude týkat pouze novostaveb. U starších budov, kde to situace dovolí, budou jejich majitelé nuceni provést úpravy vedoucí ke zlepšení energetické účinnosti, a to například výměnou oken.

Více viz: [↗](#)

EVROPSKÝ PARLAMENT HLASOVAL O ELEKTROMOBILECH

Evropský parlament se na svém plenárním zasedání dne 6. května zabýval problematikou elektromobilů.

Plénum přijalo několik návrhů, které by měly napomoci k posílení jed-

notného evropského trhu s těmito vozidly.

Mezi konkrétní návrhy patří například podpora standardizace nabíjecích zařízení, sloužících k doplňování „paliva“ pro elektromobily nebo využití „inteligentních elektrických sítí“ (smart grids) pro podporu jejich provozu.

Evropští zákonodárci navíc vyzvali k podpoře vývoje a inovací v této oblasti.

Krom toho poslanci navrhli, aby s náhradou svého vozového parku, tvořeného vozidly s klasickými spalovacími motory, začaly evropské instituce samy u sebe. Příklady táhnou... [↗](#)

EUROPOSLANCI CHTĚJÍ REFORMU VOLEB DO EP

Lisabonská smlouva dává Evropskému parlamentu (EP) možnost navrhnout změnu volebního procesu pro evropské volby. Britský europoslanec Andrew Duff tak mohl 4. května představit své návrhy ústavnímu výboru EP.

Nejviditelnějším bodem jeho zprávy je návrh na zřízení panevropského volebního obvodu, v rámci kterého by bylo zvoleno 25 členů legislativního sboru unie. Občané by tak měli do budoucna v eurovolbách dva hlasy: jeden pro kandidátky národních politických stran a jeden pro společnou kandidátku evropských stran. Mezi další návrhy britského poslance patří vytvoření regionálních volebních obvodů ve státech, které mají více než 20 milionů obyvatel, dále sjednocení minimální hranice věku pro hlasování a možnosti být volen, či posunutí evropských voleb z června na květen, aby mohl nově zvolený parlament zvolit předsedu Evropské komise v červenci a ne až po létě.

Více viz: [↗](#)

ESTONSKO VSTOUPÍ PŘÍŠTÍ ROK DO EUROZÓNY

Estonsko splnilo všech pět podmínek pro přijetí eura a 1. ledna 2011 by se mělo stát 17. členem eurozóny.

Evropská komise 12. května doporučila členským státům, aby přijetí Estonska do elitního klubu posvětili na červnovém summitu. Následně by přijetí měli oficiálně stvrdit ministři financí sedmadvacítky počátkem července. Po doporučení Evropské komise by však mělo jít pouze o formalitu.

Evropská komise vyzdvihla výbornou fiskální disciplínu pobaltské republiky, jejíž deficit veřejných financí činil

loni pouze 1,7 % HDP a veřejný dluh pouhých 7,2 % HDP, což je nejméně ze všech členských států Unie. Přes probíhající hospodářskou krizi by letos deficit Estonska neměl dle Komise přesáhnout 2,4 % HDP a veřejný dluh 9,6 % HDP.

Pro srovnání, veřejný dluh krizí zmítaného Řecka je 124,9 % HDP. Komise věří, že přes pochybnosti některých ekonomů Estonsko splní bez problémů i kritérium průměrné míry inflace. Konvergenční zpráva pro ostatní členské státy, včetně České republiky, už však zdaleka tak lichotivá jako pro Estonsko nebyla.

Více viz: [↗](#)

ALBERTO POTOTSCHNIG: NOVÝ ŘEDITEL AGENTURY ACER

Správní rada Agentury pro spolupráci energetických regulátorů (ACER) jmenovala 6. května Alberto Pototschniga svým historicky prvním ředitelem.

Agentura sídlící ve slovinské Ljublani sdružuje na základě třetího liberalizačního balíčku regulační úřady

jednotlivých členských zemí EU, jejichž zástupci tvoří radu regulačních orgánů. Druhým důležitým orgánem Agentury je devítičlenná správní rada, které předsedá John Mogg a ve které jsou zastoupeni reprezentanti Evropského parlamentu, Evropské komise a Rady EU.

Jmenování A. Pototschniga ředitelem Agentury do pětiletého funkčního období odstranilo jednu z posledních neznámých v personálním složení Agentury. Tím přispělo k tomu, aby byla Agentura plně funkční nejpozději k 3. březnu 2011, což je podmínka stanovená v nařízení o založení Agentury. Od roku 2011 by tak Agentura měla plnit svoje úkoly, mezi které patří zejména zajistit efektivní fungování evropského vnitřního trhu s energiemi za použití několika hlavních nástrojů – zpracováním pokročilých metodických pokynů, analýzou a sledováním jejich implementace a v neposlední řadě pak i prohloubením spolupráce jednotlivých národních regulačních orgánů.

Více viz: [↗](#)

NOVÁ PRAVIDLA PRO TRANSPLANTACI ORGÁNŮ

Dne 19. května byla v Evropském parlamentu převážnou většinou schválena nová legislativa, zavádějící jednotné kvalitativní a bezpečnostní standardy ohledně transplantace orgánů.

Pro nová pravidla zvedlo ruku 643 hlasů, 16 hlasujících bylo proti a 8 se zdrželo hlasování. Rovněž byl podpořen akční plán komise na období 2009 – 2015, který má v EU usnadnit a zkvalitnit proces dárcovství a transplantace orgánů.

Návrh směrnice i desetibodový akční plán Komise předložila již v prosinci roku 2008 a měly by nabýt platnosti ještě letos. Národní parlamenty pak budou mít dva roky na implementaci pravidel do národní legislativy.

Budou zřízeny národní kontrolní centrály, které budou odpovídat za kvalitu a dohlížet na okolnosti nakládání s orgány určenými k transplantaci. Podle směrnice se orgány musí poskytovat vždy bezplatně a dobrovolně, přičemž žijící dárci mají nárok na jistou finanční kompenzaci, ovšem pouze v rozsahu výdajů či

ušlých příjmu, které s sebou darování přináší.

Více viz: [↗](#)

NOVÁ STRATEGIE PRO VNITŘNÍ TRH

Bývalý evropský komisař Mario Monti předal 10. května José Manuelu Barrosovi svou zprávu o nové strategii pro jednotný trh.

Současný rektor milánské univerzity Bocconi volá po obnoveném zájmu pro vnitřní trh, který by měl být rozšířen o nové oblasti evropské ekonomiky a varuje před jeho rozpadem pod vlivem protekcionismu a ekonomického nacionalismu, který se v krizi rozšířil.

Vnitřní trh stále není dokončen, upozorňuje Monti, a navrhuje soustředit se prioritně na tři oblasti: vytvořit

silnější a více konkurenceschopný vnitřní trh; dosáhnout konsensu o zárukách všeobecných služeb a sociálních opatření (a tím získat podporu odborářů, kteří vystupují vůči vnitřnímu trhu stále nepřátelštěji); a tento vnitřní trh realizovat s pomocí méně invazivních, ale o to lépe vymáhaných pravidel s přísnějšími sankcemi.

Mezi konkrétními návrhy Montiho zprávy je například zrušení dvojitého zdanění automobilů zakoupených v jiném státě EU, vytvoření společného orgánu pro vydávání dluhopisů eurozóny či zavedení evropského průkazu volného pohybu, který by umožnil občanům snadněji pracovat v jiných členských státech. Zpráva si již vysloužila ostrou reakci za návrhy v oblasti silnější daňové koordinace, jakkoli Monti nepovažuje harmonizaci daňových politik za „velmi realistickou“.

Více viz: [↗](#)

29. DUBNA zveřejnila Evropská komise průzkum, podle něhož si 82 % občanů Evropské unie myslí, že nakládání s jaderným odpadem by mělo spadat pod legislativu Evropské unie.

Průzkum provedl Eurostat. [↗](#)

4. KVĚTNA podepsalo v Bruselu přes 500 starostů a primátorů evropských měst v rámci tzv. Paktu primátorů závazek ke snížení emisí CO₂ do roku 2020 o 20 %. Závazek je to radikální, protože města se na emisích oxidu uhličitého podílejí z více než poloviny. [↗](#)

14. KVĚTNA při příležitosti návštěvy kabinetu ministerstva pro energetiku a klimatické změny prohlásil nový britský ministerský předseda David Cameron, že nová koaliční vláda bude „nejzelenější v historii!“. Pro začátek stanovil Cameron ambiciózní plán – snížit emise CO₂ o 10 % za jeden jediný rok. [↗](#)

16. KVĚTNA v 17 hodin a 14 minut začala největší větrná elektrárna na světě, Thanet Offshore Wind Farm, ležící v anglickém hrabství Kent, poprvé vyrábět elektrický proud. Větrná farma, patřící švédské společnosti Vattenfall, bude dokončena letos v létě. [↗](#)

6.-7. ČERVENCE se v Londýně uskuteční konference Wind Power Finance and Investment. S příspěvky na téma financování a investic v oboru větrných elektráren vystoupí řada odborníků z celého světa. Více na stránkách: [↗](#)

26.-27. ČERVENCE proběhne v marocké Marakéši akce s názvem Maghreb/Middle East Renewable Energy Conference 2010. Konference představuje příležitost seznámit se s otázkami energie z obnovitelných zdrojů v oblasti severní Afriky a Blízkého východu. [↗](#)

EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM POPÁTÉ

Již popáté se ve dnech 25. - 26. května konalo plenární zasedání diskusní platformy Evropského jaderného fóra (ENEF). Politická reprezentace, včetně premiérů České a Slovenské republiky Jana Fischera a Roberta Fica, europoslanci, zástupci Evropské komise v čele s komisařem pro energetiku Günterem Oettingerem, jaderní odborníci i zástupci nevládních organizací se tentokrát sešli v bratislavském hotelu Bórik.

Na posledním plenárním zasedání v květnu 2009 v Praze bylo totiž rozhodnuto o roční frekvenci setkání, která umožňuje pracovním skupinám ENEFu mít více času na přípravu pozičních dokumentů a prezentací. Oba premiéři i komisař Oettinger zdůraznili přínos Jaderného fóra pro otevřenou debatu – dle Jana Fischera se fóru daří „snižovat míru předsudků“, které jadernou energetiku obestírají, a to i přesto, že „příznak Černobyli je v očích mnoha lidí stále živý.“

Většina vystupujících řečníků se kromě nezastupitelné role jádra coby stabilního a vyzkoušeného zdroje v cestě k nízkouhlíkové ekonomice shodla také na potřebě kvalifikovaného personálu, zásadního pro další rozvoj jádra. V této souvislosti byl mj. zmíněn i vznik tzv. ENELY coby zvláštní školy pro postgraduální

vzdělávání v oblasti jádra, k jejímuž vzniku dal podnět právě ENEF. Opakovaně také zazněl apel na větší spolupráci mezi jádrem a obnovitelnými zdroji, které jsou „přátelé a ne nepřátelé“. Diskutována byla i otázka hlubinného úložiště vyhořelého odpadu. Andrej Stritar, předseda evropského sdružení úřadů pro jadernou bezpečnost, nastínil, že by Evropě v budoucnu stačilo jedno až dvě úložiště a s dalšími apeloval na posílení spolupráce členských států EU v této otázce. Svou zprávu o nakládání s jaderným odpadem, které bude na podzim předmětem návrhu nové směrnice, představila pracovní skupina Rizika. Pracovní skupina Příležitosti představila prezentaci týkající se různých modelů financování výstavby nových jaderných zdrojů, materiál týkající se právních předpisů existujících

v oblasti jádra a taktéž první závěry pracovní podskupiny zabývající se tzv. chytrými sítěmi. Jednou z diskutovaných otázek byla i otázka harmonizace licencování. Poslední z pracovních skupin zabývající se transparentností přednesla souhrn doporučení, jak postupovat v oblasti informování a komunikace s veřejností. Zveřejněny byly rovněž výstupy z dotazníku na téma „best practices“ jednotlivých energetických společností v této oblasti – zvláštní pozornosti se dostalo důrazu, který Skupina ČEZ klade na vzdělávání mládeže v oblasti jaderné energetiky. Podnětná byla i prezentace nizozemské společnosti pro nakládání s jaderným odpadem COVRA, která využívá mezisklad vyhořelého paliva pro ukládání muzejních exponátů či pořádání kulturních akcí.

Evropské jaderné fórum opět potvrdilo svůj mimořádný přínos pro otevřenější a objektivnější diskusi o jádru v EU za účasti jaderné komunity, politických představitelů a alespoň části nevládních organizací. V budoucnu budou informace o práci fóra dostupné i prostřednictvím pravidelného magazínu. Zdůrazněme na závěr, že připomínky jaderného fóra se loni silně odrazily na podobě směrnice o jaderné bezpečnosti a Evropská komise hodlá názor fóra využít i v přípravě dalších právních předpisů EU.

Více viz: [↗](#)